

**Анализ на данните, получени от системата за бързо
предупреждение за храни и фуражи (RASFF)
за месец февруари 2021 г.**

Общият брой нотификации за месец **февруари 2021 г.** е **323**.
Сигналите в категория храни са най-много – **294**, за фуражите – **18**, а за
материалите в контакт с храни – **11** (фиг.1).

Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи:
храни, фуражи и материали в контакт с храни.

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – **115** нотификации,
които се разпределят в следните категории:

Зърнени и тестени изделия – **20** нотификации: изтегляне от
пазара на солети от Италия, съдържащи сусам, **вероятно контаминиран с
етиленов оксид (3)**, на свободен от глутен микс от брашна от Франция,
който съдържа псилиум на прах от Индия, **контаминиран с неразрешената
субстанция етиленов оксид**, тъмно брашно за сандвичи от Дания,
съдържащо сусам, **вероятно контаминиран с етиленов оксид**, на бял сусам
в бутилки и бисквити със сирене и сусам от Франция, **вероятно**

контаминирани с неразрешената субстанция етиленов оксид, на свободни от глутен кифли за хамбургери от Германия, съдържащи сусам, **вероятно контаминиран с етиленов оксид**, на тестени изделия от Испания, съдържащи сусам, **вероятно контаминиран с етиленов оксид**, на гранола от Полша, която съдържа сусам **контаминиран с етиленов оксид**; **наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид** в сусам от Испания, използван за направата на замразен препечен хляб от Холандия, в сусамени солети от Италия, в замразени хлебни продукти от Франция, в замразени хлебни изделия от Германия, направени с микс брашна от Полша, със сусам от Индия, в хлебни изделия от Италия със сусам и в бисквити със сусам от Индия; бяла юфка от Виетнам, **контаминирана с изпражнения от мишки**; **афлатоксини** в елда от Китай; **възможна контаминация с етиленов оксид** на сусам от Индия, използван при направата на солети от Италия; **стъклени фрагменти** в ориз за суши от Италия и *Salmonella* в пшеничено брашно от Белгия.

Ядки, продукти от ядки и семена – 20 нотификации: **наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид** в сусам от Индия (10) и от Германия, в микс семена от Индия, в сусамена паста от Гърция, в черен сусам от Франция и в сусамено олио също от Франция; **афлатоксини** в семки от пъпеш от Нигерия (2) и от Холандия; сусамени семки от Германия, **вероятно контаминирани с етиленов оксид**, използвани в мюсли от Холандия и **наличие на фъстъци** в пакетчета с борови ядки от Русия.

Плодове и зеленчуци – 14 нотификации: **недеклариран сулфит** в гъби шийтаке от Китай, в сушени ябълки от Иран и в личи от Южна Африка; **наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос** в замразени чушки от Испания и в картофи също от Испания; **стъклени фрагменти** в консервирано червено цвекло от Унгария и в стафиди от Южна Африка; *Listeria monocytogenes* в замразена сладка царевица от Унгария и в червено цвекло от Холандия; **високи нива на недеклариран сулфит** в сушени гъби от Тайланд; **охратоксин А** в сушени смокини от Италия; **циперметрин, пенконазол, луфенурон, ацетамиприд, тиофанат-метил, тиаметоксам, диметоморф, боскалид** и **наличие на неразрешените субстанции профенофос и карбендазим** в лозови листа от Египет; **наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос-метил** в

грейпфрути от Турция и метомил, циперметрин и наличие на неразрешените субстанции дитиокарбамати, ометоат и диметоат в плод от Колумбия.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 6 нотификации: *Salmonella* в телешко месо от Белгия и в охладен нарязан салам от Германия; *Listeria monocytogenes* в замразени кюфтета от Германия и в салам от елен от Италия; **метално парче** в колбас от Франция и **шигатоксин продуцираща *Escherichia coli*** в охладено филе американ от Белгия.

Билки и подправки – 6 нотификации: наличие на неразрешената субстанция **етиленов оксид** в смлян джинджифил от Индия и в смляна куркума също от Индия; **неразрешено наличие на оцветител Оранже II** в чили на прах от Того; **полициклични ароматни въглеводороди** в смлян черен пипер от Шри Ланка; **афлатоксини** в куркума от Турция и **изтегляне от пазара на микс от подправки от Австрия, съдържащ черен пипер, вероятно контаминиран с етиленов оксид.**

Птиче месо и продукти от птиче месо – 6 нотификации: *Salmonella* в пилешки месни заготовки от Холандия и от Германия; **недостатъчна термична обработка** на пилешки кебап от Швеция; *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в охладени и замразени пуешко месо и вътрешности от Полша; *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в замразено пилешко месо от Полша и **недеклариран глютен** в свободни от глютен пилешки хапки от Германия.

Риба и рибни продукти – 5 нотификации: **хистамин** в замразени сардини от Мароко и във филета от аншоа в слънчогледово олио от Италия; *Listeria monocytogenes* в замразени пушени обрезки от сьомга от Полша и в замразена пушена сьомга от Италия и **живак** в замразена акула мако от Испания.

Мляко и млечни продукти – 5 нотификации: *Listeria monocytogenes* и **високи нива на *Escherichia coli*** в сирена от сурово мляко от Франция; **недеклариран глютен** в шоколадова торта с млечен и кокосов пълнеж от Италия; *Salmonella enterica ser. Derby* в сирена от сурово мляко от Франция; **миграция на бисфенол А и на cyclo-di-BADGE** в

консервирано кокосово мляко от Тайланд и *Listeria monocytogenes* в пушено сирене от Чехия.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 4 нотификации: 2,4-динитрофенол (DNP), предлаган в Интернет; наличие на забранената съставка ефедра в хранителна добавка от Румъния; високи нива на витамин D3 в хранителна добавка, предлагана в Интернет и *Salmonella* в моринга на прах от Сенегал.

Други хранителни продукти/смесени – 4 нотификации: наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид в солети от Италия и в крекери със сусам от Холандия; чуждо тяло (парчета пластмаса и метал) в продукт за мазане с коноп от Германия и изтегляне от пазара на сусамени семки и микс от подправки от Франция, съдържащи сусамени семки, вероятно контаминирани с неразрешената субстанция етиленов оксид.

Готови ястия и закуски – 4 нотификации: глицидилови естери в пълнозърнени закуски от Филипините; метален фрагмент в замразена пица от Италия; недекларирана пшеница в снаксове с фъстъци от Турция и недостатъчна термична обработка на готови за консумация пилешки продукти от Швеция.

Безалкохолни напитки – 3 нотификации: стъклени частици в ябълков концентрат от Холандия и в безалкохолни напитки от Италия и риск от физическо нараняване поради експлозия на бутилки с газирани напитки от Германия.

Супи, сосове и подправки – 3 нотификации: охратоксин А в пикантни подправки от Турция; наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид в сусамен дресинг от Холандия и изтегляне от пазара на сусамено масло, соя и дресинг за салата от Франция, вероятно контаминирани с етиленов оксид.

Главноноги и продукти от тях – 2 нотификации: кадмий в замразена цяла сепия от Холандия и в замразен калмар от Индия.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 2 нотификации: наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид в шоколад със сусам от Испания и недеклариран лактопротеин в шоколад за вегани от Холандия.

Сладкарски изделия – 2 нотификации: метални жици в близалки от Чехия и алергична реакция (вероятно към мляко, яйца, лешници и бадеми) причинена от шоколадови блокчета за вегани от Холандия.

Ракообразни и продукти от тях – 2 нотификации: недеklarирани ракообразни в охладена салата със скариди, погрешно етикетирани като салата с шунка от Холандия и липса на срок на годност на охладени сготвени щипки от раци от Дания.

Мазнини и масла – 2 нотификации: тетраhydroканабинол (THC) в конопено масло от Германия и 2-хлоретанол в сусамено масло от Франция.

Материали в контакт с храни – 2 нотификации: миграция на първични ароматни амини от пластмасови лъжици за готвене от Китай и от пластмасови черпаци също от Китай.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 1 нотификация: *Salmonella enterica ser. Mbandaka* в замразени миди от Дания.

Фуражни суровини – 1 нотификация: високи нива на семена от амброзия (*Ambrosia spp.*) в елда от Полша.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: *Salmonella enterica ser. Infantis* в кучешки играчки за дъвчене от Полша.

През месец февруари 2021 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Индия с 16 нотификации, следвана от Италия с 14 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС - 105 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 44 нотификации: афлатоксини в сушени смокини от Турция (9); наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос в мандарини от Турция (3) и в лимони също от Турция; наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос-метил в чушки от Турция (2) и в лимони също от Турция (2); циперметрин в чушки от Уганда (2); фостиазат в чушки от Турция (2); наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид в бамя от Индия (2); ацетамиприд в чушки от Турция (2); наличие на неразрешените субстанции фенвалерат и

хлорпирифос-метил в мандарини от Турция и в портокали също от Турция; пиридабен и етоксазол в чушки от Турция; прохлораз и наличие на неразрешената субстанция хлорпирфос-метил в лимони от Турция; високи нива на сулфит в сушени кайсии от Узбекистан; наличие на неразрешените субстанции хлорпирифос и фенвалерат в лимони от Турция; наличие на неразрешената субстанция диметоат в портокали от Египет; наличие на неразрешената субстанция триазофос в чушки от Доминиканската република; пириметанил, металаксил, ципродинил, пенконазол, ацетамиприд, тебуконазол, цимоксанил, диметоморф, дифеноконазол, азоксистробин, метрафенон, цифлуфенамид, флуксапироксад и аметоктрадин и наличие на неразрешените субстанции дитиокарбамати и хлорпирифос-метил в лозови листа от Турция; прохлораз в портокали от Турция; прохлораз и пириметанил в лимони също от Турция; наличие на неразрешените субстанции хлорпирифос-метил и пропаргит в зелени люти чушки от Египет; наличие на неразрешената субстанция метаамидофос в плодове годжи бери от Китай; имазалил в нарове от Турция; наличие на неразрешената нова храна *Phyllanthus emblica* от Шри Ланка; наличие на неразрешените субстанции хлорпирифос и карбарил в боб от Мадагаскар; оксамил в люти чушки от Египет; флоникамид в чушки от Турция и наличие на неразрешената нова храна лороко (*Fernaldia pandurata*) от Гватемала.

Ядки, продукти от ядки и семена – 20 нотификации: афлатоксини във фъстъци от Египет (6), в шамфъстък от Турция (4), Иран (2) и от САЩ, в лешници от Грузия (2) и във фъстъчено масло от САЩ; *Salmonella* в сусам от Турция и от Судан; наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид в сусам от Индия и *Salmonella* и живи насекоми в сусам от Бразилия.

Билки и подправки – 17 нотификации: *Salmonella* в черен пипер от Бразилия (3) и в червен пипер от Китай; афлатоксини в микс подправки от Пакистан и в сушени чушки от Индия; *Salmonella enterica ser. Gaminara*, *Salmonella enterica ser. Minnesota* и *Salmonella enterica ser. Newport* в черен пипер от Бразилия; неотбелязано облъчване на екстракт от гринделия (вид билка) от Китай; *Salmonella enterica ser. Bonariensis*, *Salmonella enterica ser. Coeln*, *Salmonella enterica ser. Infantis*, *Salmonella*

enterica ser. Matadi, Salmonella enterica ser. Morehead и Salmonella enterica ser. Newport в черен пипер от Бразилия; *Salmonella enterica ser. Javiana, Salmonella enterica ser. Matadi, Salmonella enterica ser. Miami и Salmonella enterica ser. Saintpaul* в черен пипер от Бразилия; *Salmonella enterica ser. Javiana и Salmonella enterica ser. Rubislaw* в черен пипер от Бразилия; *Salmonella enterica ser. Gaminara, Salmonella enterica ser. Javiana, Salmonella enterica ser. Minnesota, Salmonella enterica ser. Rubislaw и Salmonella enterica ser. Saintpaul* в черен пипер от Бразилия; *Salmonella enterica ser. Infantis, Salmonella enterica ser. Kiambu, Salmonella enterica ser. Matadi, Salmonella enterica ser. Sandiego и Salmonella enterica ser. Saphra* в черен пипер от Бразилия; *Salmonella enterica ser. Agona, Salmonella enterica ser. Javiana, Salmonella enterica ser. Kiambu, Salmonella enterica ser. Matadi, Salmonella enterica ser. Poona и Salmonella enterica ser. Rubislaw* в черен пипер от Бразилия; *Salmonella enterica ser. Javiana, Salmonella enterica ser. Minnesota, Salmonella enterica ser. Newport, Salmonella enterica ser. Poona и Salmonella enterica ser. Saintpaul* в черен пипер от Бразилия; *Salmonella enterica ser. Gaminara, Salmonella enterica ser. Javiana и Salmonella enterica ser. Saintpaul* в черен пипер също от Бразилия и пропиконазол в замразено червено чили от Виетнам.

Материали в контакт с храни – 5 нотификации: опит за нелегален внос на съдове за хранене направени от микс от бамбукови фибри, меламин и царевична слама от Китай; летливи органични съединения от силиконови кухненски прибори за деца от Турция; миграция на хром и манган от метални чаши от Китай; неразрешено влагане на бамбук в комплект кухненски прибори за деца от Китай и силиконови кутии за храна също от Китай, негодни за материали в контакт с храни (неразрешено използване на оризови люспи).

Зърнени и тестени изделия – 4 нотификации: недеklarирани оцветители Е 122 - азорубин и Е 133 – Брилянтново Синьо FCF и неразрешено влагане на оцветител Е 110 – Сънсет Жълто FCF в шоколадови бисквити с крем от Шри Ланка; неточно етикетиране (Е 223 – натриев метабисулфат не е отбелязан) в бисквити също от Шри Ланка; неразрешен генетично модифициран ориз от Китай и неразрешена

съставка (пчелен мед от неуточнени държави) на препечен хляб от Обединеното кралство.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 3 нотификации: шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в замразено говеждо месо от Бразилия и в замразено говеждо филе от Бразилия и влошени органолептични характеристики (миризма на кисело и променен цвят) на охладено обезкостено говеждо месо също от Бразилия.

Комбинирани фуражи – 2 нотификации: високи нива на *Enterobacteriaceae* в кучешки играчки за дъвчене от Китай в храна за домашни любимци с пилешко месо също от Китай.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 2 нотификации: наличие на неразрешената нова хранителна съставка *Evodia rutaecarpa* в хранителна добавка от Канада и високи нива на витамин В12 в хранителна добавка от САЩ.

Други хранителни продукти/смесени – 2 нотификации: наличие на неразрешената нова хранителна съставка молцов боб (moth bean) (*Vigna aconitifolia*) в различни хранителни продукти от Индия и неправилно етикетиране (непълно отразяване на хранителното съдържание и липса на информация за количеството на витамините и минералите) на преработени зърнени храни за деца и възрастни от Шри Ланка.

Супи, сосове и подправки – 2 нотификации: високи нива на Е 210 – бензоена киселина и неразрешено влагане на оцветителите Е 110 – Сънсет Жълто FCF и Е 129 – Алура Червено АС в доматен кетчуп от Пакистан и афлатоксини и недеклариран сулфит в чили сос също от Пакистан.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 1 нотификация: наличие на неразрешената субстанция антраквинон в зелен чай от Китай.

Риба и рибни продукти – 1 нотификация: влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига на риба кучешки зъбец (*Epinephelus caninus*) и калмари от Сенегал.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация: непълно етикетиране (липса на означение на италиански език) на енергийна напитка от Турция.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: *Salmonella enterica* ser. *Virchow* в кучешки играчки за дъвчене от Индия.

През месец февруари 2021 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 37 нотификации, следвана от Бразилия с 16 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 60 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 10 нотификации: наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос-метил в грейпфрути от Турция (2) и в портокали от Испания; азоксистробин и наличие на неразрешените субстанции хлорпирифос, профенофос и фипронил в *Centella asiatica* и *Alternanthera sessilis* (видове азиатски зеленчуци) от Шри Ланка; тиофанат-метил в растението *Moringa oleifera* от Индия; флуазифоп-п в броколи от Испания; пиримфос-метил и наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос-метил в мандарини от Турция; бупрофезин и наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос-метил в лимони също от Турция; бупрофезин и наличие на неразрешените субстанции карбофуран, хлорпирифос, профенофос, карбендазим, етион, амитраз и триазофос в чили от Камбоджа и прохлораз и наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос в помело от Китай.

Ядки, продукти от ядки и семена – 9 нотификации: наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид в сусам от Индия (8) и афлатоксини във фъстъци от Аржентина.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 7 нотификации: наличие на неразрешената нова хранителна съставка теакрин в хранителни добавки от САЩ (2); неразрешено облъчване на хранителна добавка от Китай; наличие на неразрешените нови хранителни съставки *Lagerstroemia speciosa* и кора от *Phellodendron* в хранителна добавка от САЩ; наличие на неразрешената субстанция хуперазин А в хранителна добавка от САЩ; наличие на неразрешената

нова хранителна съставка *Smilax scobinicaulis* (лаксогенин) в хранителна добавка от САЩ и *Salmonella* в хранителна добавка от Индия.

Ракообразни и продукти от тях – 6 нотификации: високи нива на сулфит в скариди от Испания (3); *Salmonella* в охладени скариди от Холандия; **недеклариран сулфит** в замразени скариди от Индия и *Vibrio vulnificus* в замразени сурови скариди от Гватемала.

Зърнени и тестени изделия – 4 нотификации: фумонизини в царевично брашно от Косово; **изтегляне от пазара** на тестени изделия от Испания, **които съдържат сусамени семена вероятно контаминирани с етиленов оксид**; **неразрешен търговски оператор** за тестени изделия от Испания и **наличие на неразрешените субстанции карбендазим и трициклазол** в ориз басмати от Пакистан.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 4 нотификации: *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в охладени пилешки крила от Полша и в охладено птиче месо от Полша; *Salmonella enterica ser. Infantis* в охладени пилешки филета също от Полша и *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в охладено пуешко месо от Франция.

Риба и рибни продукти – 3 нотификации: **недиоксиноподобни полихлорбифенили** в живи змиорки от Франция; **неразрешено наличие на Е 300 – аскорбинова киселина** в замразена риба тон от Индия и **хистамин** в охладени филета от риба тон в зехтин от Тайланд.

Билки и подправки – 3 нотификации: **наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид** в джинджирил на прах от Индия и в куркума на прах също от Индия и **пирилизидинови алкалоиди** в смлян кимион от Турция.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 3 нотификации: **наличие на чуждо тяло** в месо от свински врат от Испания; **неточен срок на годност** на охладено, препакетирано свинско филе също от Испания и **шигатоксин продуцираща *Escherichia coli*** в охладена смляна месна заготовка от Белгия.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 2 нотификации: **високи нива на *Escherichia coli*** в живи миди от Испания (2).

Други хранителни продукти/смесени – 2 нотификации: *Listeria monocytogenes* в охладени вегетариански колбаси от соя от Холандия и

недекларирани глутен, лешник, млечна съставка, соя, ядки и лактоза (липсват в етикета на шведски език) в охладени ягоди с шоколадов крем от Испания.

Алкохолни напитки – 1 нотификация: недекларирана лактоза в бира от САЩ.

Главоноги и продукти от тях – 1 нотификация: кадмий в замразени пипала от калмари от Индия.

Фуражни суровини – 1 нотификация: *Salmonella enterica ser. Llandoff* в соево брашно от Италия.

Материали в контакт с храни – 1 нотификация: миграция на меламина от бамбукова халба от Китай.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: високи нива на олово в кучешки играчки за дъвчене от Германия.

Готови ястия и закуски – 1 нотификация: пластмасов фрагмент в брашно с замразени броколи и ядки от Германия.

Супи, сосове и подправки – 1 нотификация: пилешка супа от Испания, заразена с ларви на насекоми.

През месец февруари 2021 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Индия с 15 нотификации, следвана от Испания с 11 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 43 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Фуражни суровини – 8 нотификации: *Salmonella enterica ser. Havana* в ленено семе от Германия и в екстракт от ленено брашно също от Германия; наличие на неразрешената субстанция канабидиол (CBD) във фуражни суровини с CBD екстракт от Холандия и в пълноценен фураж от Австрия; *Salmonella enterica ser. Senftenberg* в соево брашно от Италия; наличие на неразрешената субстанция халоксифоп в ленено семе от Русия; високи нива на *Enterobacteriaceae* в храна за домашни любимци от Франция и *Salmonella enterica ser. Agona* в птиче брашно от Холандия.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 5 нотификации: *Salmonella enterica ser. Infantis* в замразено птиче месо от Полша, в

замразени пилешки крила също от Полша и в замразени пилешки филета от Холандия; *Salmonella enterica ser. Kottbus* в замразено пиле от Полша и *Salmonella enterica ser. Paratyphi B* в замразени пилешки бутчета от Холандия.

Зърнени и тестени изделия – 3 нотификации: наличие на червеи в шоколадови и плодови блокчета от Обединеното кралство; *Escherichia coli* в талиателе с яйца и трюфели (вид паста) от Италия и **изтегляне от пазара** на пълнозърнесто брашно от Германия, което съдържа сусамени семена, **вероятно контаминирани с етиленов оксид.**

Материали в контакт с храни – 3 нотификации: влошаване на органолептичните характеристики на храна била в контакт с обелено вътрешно покритие на форми за печене от Китай и на вода била в контакт с пластмасови бутилки от Китай и **високи нива на летливи органични съединения** в силиконови форми за печене също от Китай.

Плодове и зеленчуци – 3 нотификации: влошени органолептични характеристики на нарязано консервирано цвекло в буркани от Полша, заразени с плесени; наличие на новата хранителна съставка перила в подправени водорасли от Южна Корея и **наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос** в грейпфрути от Турция.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 3 нотификации: коагуло позитивен *Staphylococcus* в охладена черна шунка от Германия; влошено проследяване (неточни паспорти) на коне от Холандия и **неправилно етикетирание (срока на годност не е напълно упоменат на етикета)** на охладен колбас от Белгия.

Храни за домашни любимци – 3 нотификации: неразрешен търговски оператор на кучешки играчки за дъвчене направени от еленови рога от Чехия; **неразрешено наличие на екстракт от невен** в храна за котки от Франция, Австрия и Полша и *Salmonella enterica ser. Infantis* в сурова храна за домашни любимци от Холандия.

Готови ястия и закуски – 3 нотификации: подозрение за наличие на *Listeria monocytogenes* в скарида от **България**, използвана за салата със скариди, произведена в Швеция; **чуждо тяло (парче кост)** в замразена мусака от Италия и **редуцирана издръжливост** на филета от печено тофу от Германия, **поради грешка в документацията за пастъоризация.**

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 2 нотификации: наличие на неразрешената нова хранителна съставка *Plex guayusa* (вид кофейново дърво) от Еквадор и *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в чай от липа от България.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 2 нотификации: наличие на неразрешената нова хранителна съставка канабидиол (CBD) в CBD масла предлагани в Интернет и наличие на неразрешената субстанция 5-хидрокситриптофан (5-НТР) в хранителни добавки предлагани също в Интернет.

Мляко и млечни продукти – 2 нотификации: влошени органолептични характеристики (миризма и вкус) на охладено полуобезмаслено масло за мазане от Белгия и крема сирене от Франция, заразено с плесени.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 1 нотификация: норовирус в охладени миди от Холандия.

Главоноги и продукти от тях – 1 нотификация: високи нива над допустимите стойности на сулфаметоксазол в замразени скариди от Виетнам.

Сладкарски изделия – 1 нотификация: високи нива на трансмастни киселини в сладки от Украйна.

Ракообразни и продукти от тях – 1 нотификация: високи нива на сулфит в охладени варени скариди от Испания.

Риба и рибни продукти – 1 нотификация: опаразитяване с *Anisakis* на замразена риба хек от Испания.

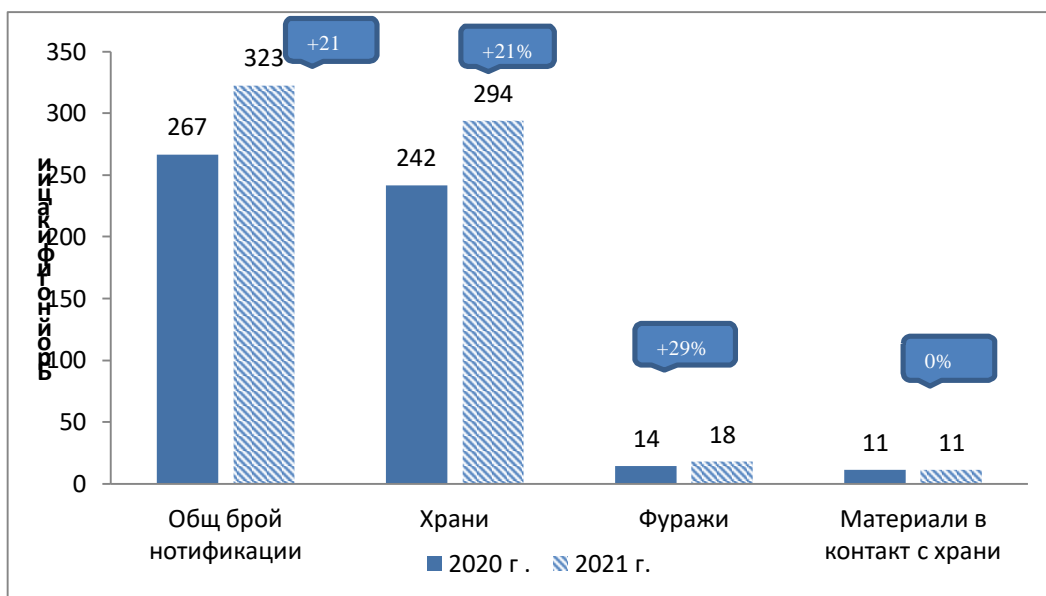
Други хранителни продукти/смесени – 1 нотификация: наличие на неразрешената нова хранителна съставка никотин в свободни от тютюн никотинови торбички от Дания.

През месец февруари 2021 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Холандия със 7 нотификации, следвана от Германия с 5 нотификации. България е нотифицирана 2 пъти.

АНАЛИЗ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ

Направена е съпоставка на **броя** нотификации спрямо същия период през предходната година общо и по групи за **м. февруари 2020 г.** и **м. февруари 2021 г.** На *фиг. 2* са представени общия брой нотификации и брой нотификации по групи продукти – храни, фуражи, материали в контакт с храни. **Запазва се тенденцията** най-много нотификации да са докладвани в групата на храните. При общия брой нотификации се наблюдава **повишение** с 21%. При храните и фуражите също се наблюдава **повишение** съответно с 21% и 29%. При материалите в контакт с храни **няма промяна**.

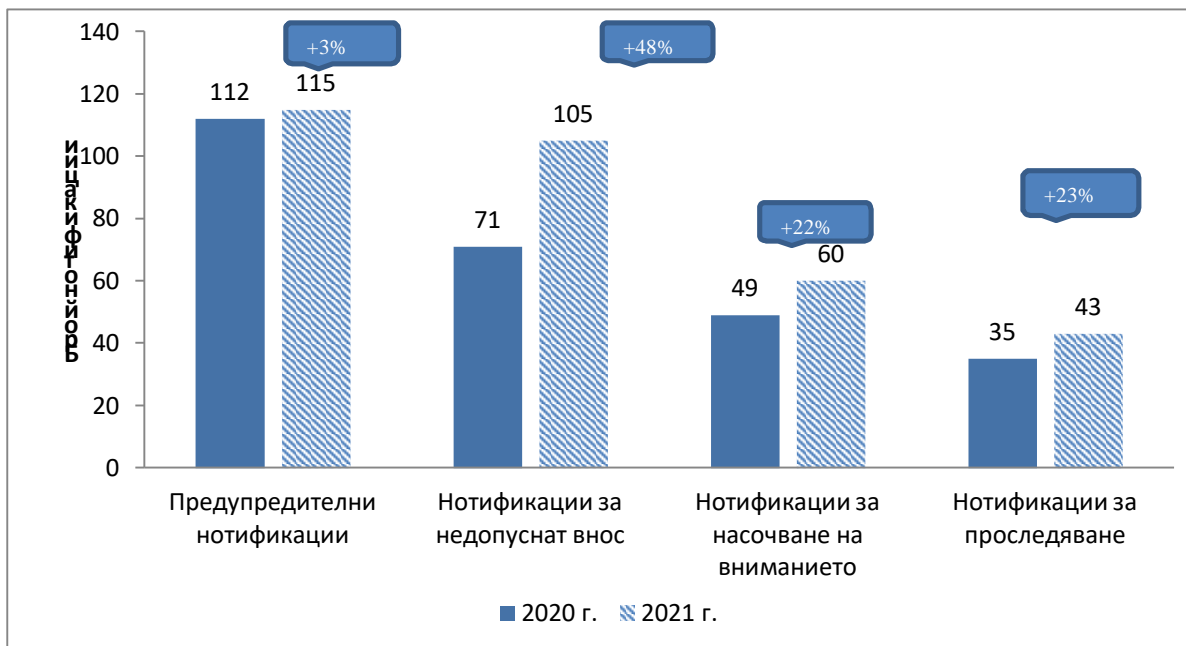
За месец февруари 2021 г. се наблюдава тенденция на повишение при почти всички категории нотификации с изключение на материалите в контакт с храни, където не се наблюдава промяна.

Фиг. 2. Разпределение на общия брой нотификации и броя нотификации за храни, фуражи и материали в контакт с храни за м. февруари 2020 г. и м. февруари 2021 г.

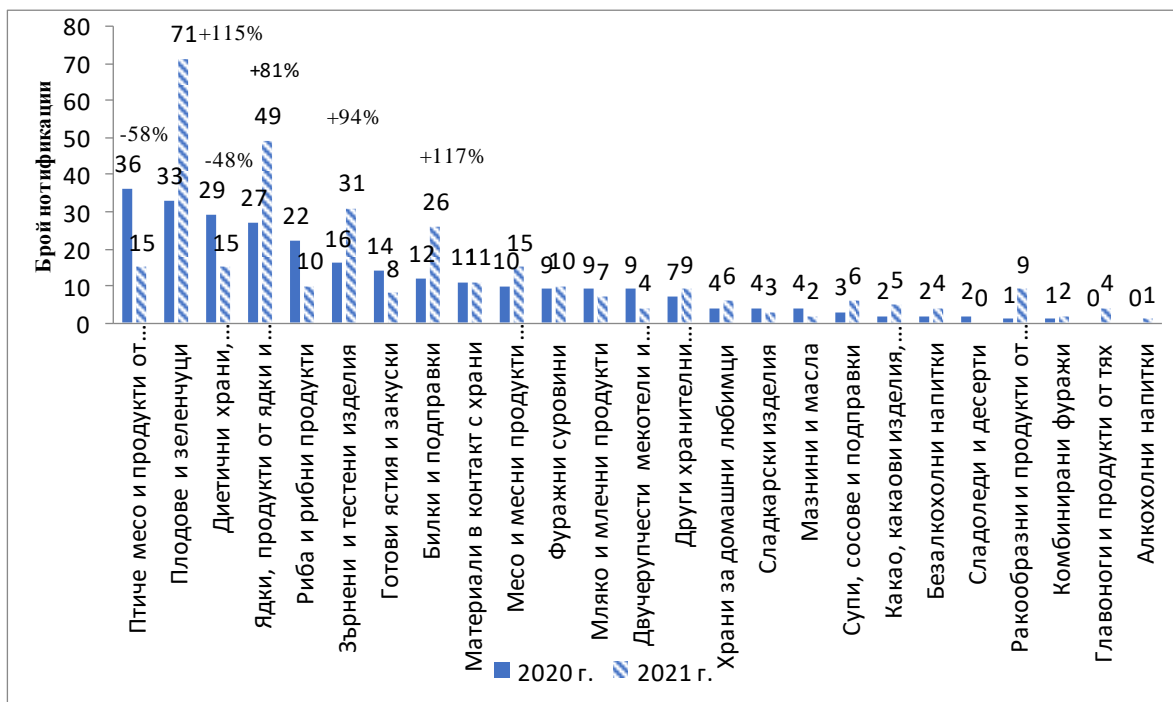
На *фиг. 3* е представено разпределението на нотификациите по **вид**. Най-много нотификации са докладвани при предупредителните нотификации. **Повишение** се наблюдава при всички видове нотификации както следва: предупредителни нотификации с 3%, при нотификациите за недопуснат внос с 48%, при нотификациите за насочване на вниманието с 22% и при нотификациите за проследяване с 23%.

За месец февруари 2021 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при всички видове нотификации.

Фиг. 3. Разпределение на броя нотификации по вид

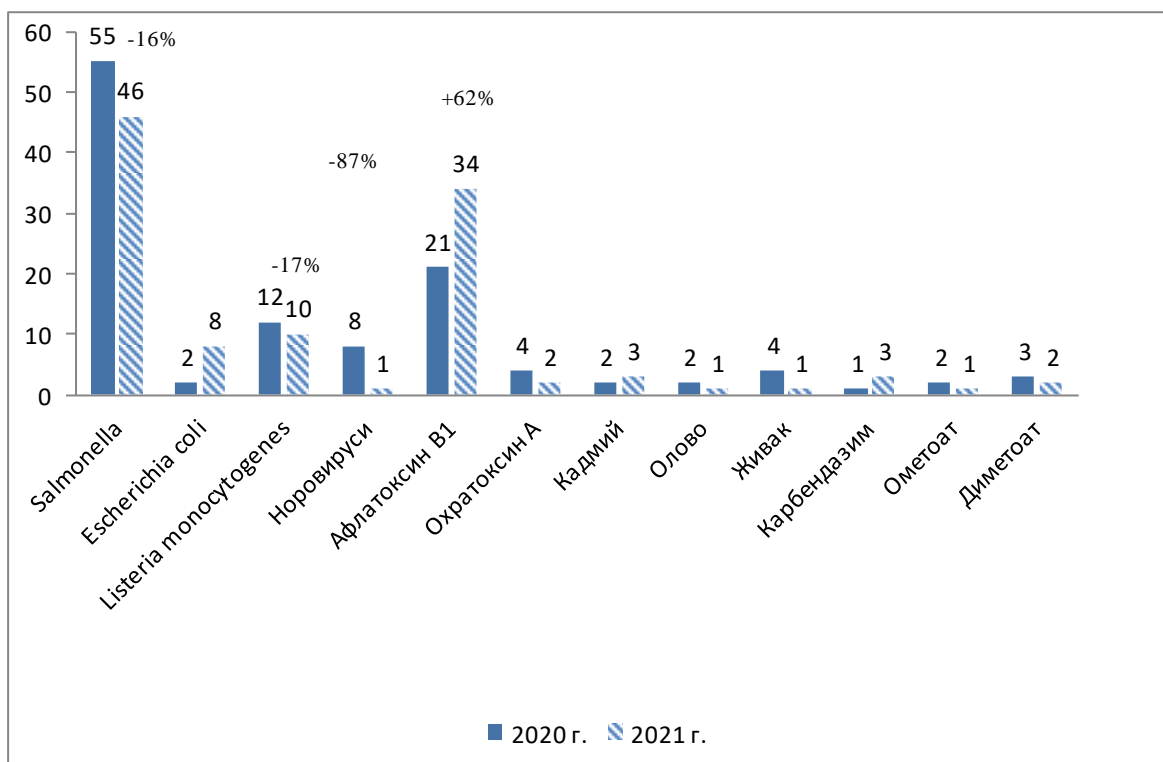
На *фиг. 4* са съпоставени данните за месец **февруари 2020 г. и февруари 2021 г.** според **категиорите** продукти. **Повишение** се наблюдава при следните категории продукти: „Плодове и зеленчуци“ със 115%; „Ядки, продукти от ядки и семена“ с 81%; „Зърнени и тестени изделия“ с 94% и при „Билки и подправки“ със 117%. **Понижение** се наблюдава при: „Птиче месо и продукти от птиче месо“ с 58% и при „Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни“ с 48%.

Фиг. 4 Разпределение на броя нотификации по категории хранителни продукти

След съпоставка на данните за месеците февруари 2020 г. и февруари 2021 г., може да се направи извод, че има две тенденции. Една тенденция на повишение при плодовете и зеленчуците, ядките, зърнените и тестени изделия и при билките и подправките. Има и тенденция на спад при птичето месо и при диетичните храни.

На фиг. 5 са показани някои от основните причини за нотифициране на храните и фуражите за месец февруари 2020 г. и февруари 2021 г. При патогенните микроорганизми се наблюдава спад като при *Salmonella* достига 16%, при *Listeria monocytogenes* достига 17% и при норовирусите достига 87%. Изключение прави *Escherichia coli* където има повишение с 300%. При микотоксините се наблюдава както повишение като при афлатоксин В1 достига 62%, така и спад. При тежките метали и при пестицидите се наблюдават ниски нива.

Фиг. 5 Разпределение на броя нотификации по причини

От обобщените данни за месеците февруари 2020 г. и февруари 2021 г. може да се направи извод, има тенденция на спад при патогенните микроорганизми с изключение на Escherichia coli. При микотоксините се наблюдава както повишение така и спад. Тежките метали и пестицидите запазват ниски нива.

Приложение

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи.

*Горепосочената информация ще бъде публикувана на
електронната страница на ЦОРХВ*

https://corhv.government.bg/?cat=89&news_id=1388

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис

младши експерт в Дирекция КРОКЦ

17.03.2021 г.

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136
<http://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg
тел. 02/4273056